

Ruda Śląska uczci 100. rocznicę I Powstania Śląskiego

W tym roku przypada 100. rocznica I Powstania Śląskiego. Rudzkie uroczystości upamiętniające tę doniosłą datę zostaną zorganizowane 17 sierpnia w Orzegowie. Odbędzie się tam uroczysta msza św. w intencji Ojczyzny i mieszkańców, apel poległych pod pomnikiem, a także piknik patriotyczny z występem zespołu „Fanga” i Grzegorza Połoczka. Dodatkową atrakcją będzie historyczna gra miejska dla całych rodzin, która zostanie rozegrana na terenie Goduli i Orzegowa, a także biało-czerwone warsztaty.

Obchody rozpoczną się o godz. 14.30 grą miejską. Uczestnicy będą rywalizować na ścieżkach, które przemierzali rudzcy powstańcy. Zmagania rozpoczną się na placu Niepodległości w Goduli. To właśnie tam sto lat temu zebrali się orzegowscy i godulscy powstańcy i czekali na rozkaz rozpoczęcia walki. Drużyny powinny liczyć 3-5 osób (min. 1 osoba pełnoletnia, min. 2 dzieci). Każdy patrol musi być wyposażony w przynajmniej jeden telefon z dostępem do internetu (przy starcie będzie pobierana aplikacja), a co najmniej jedna z osób ze składu musi mieć konto osobiste na Facebooku. Drużyny będą wykonywać różne zadania, więc warto ubrać się w wygodny strój, a także zabrać ze sobą długopis. Zgłoszenie do gry należy wysłać na adres: gra.miejska.ruda@gmail.com z tematem „Gra miejska” do 14 sierpnia do godz. 23:59. Szczegółowy regulamin jest dostępny na stronie www.rudaslaska.pl.

Od godz. 16.00 rozpocznie się piknik w Orzegowie. Na rynku (przy ulicy Czapli) wystąpi zespół „Fanga”. Odbędą się również wyjątkowe, bo biało-czerwone warsztaty z Muzeum Miejskim im. Maksymiliana Chroboka. Na godz. 17.15 przewidziano wręczenie

nagród uczestnikom gry miejskiej. Z kolei o godz. 17.30 ze swoim recitalem wystąpi Grzegorz Poloczek. Główną częścią obchodów będzie uroczysta msza św. o godz. 18:00 w orzegowskim kościele parafialnym p.w. św. Michała Archanioła oraz apel poległych pod pomnikiem Obrońców Ojczyzny przy ul. kard. A. Hłonda.

Przypomnijmy, że powstanie było następstwem strajku ok. 140 tys. robotników, którzy domagali się m.in. niedopuszczania do pracy członków bojówek niemieckich oraz odwołania stanu oblężenia. 15 sierpnia w kopalni „Mysłowice” oddział Grenzschtzu otworzył ogień do protestujących wraz z rodzinami robotników. Zginęło siedmiu górników, dwie kobiety i 13-letni chłopiec. Walki powstańcze w krótkim czasie objęły powiaty pszczyński, rybnicki czy katowicki oraz te, w których był spory odsetek ludności polskojęzycznej.

16 sierpnia 1919 roku wieczorem miejscowi dowódcy otrzymali rozkaz do rozpoczęcia walki. W nocy z 17 na 18 sierpnia na terenie Orzegowa doszło do walk, podczas których powstańcy opanowali ratusz, zabrali znajdującą się tam broń i obsadzili najważniejsze punkty strategiczne Orzegowa. Po krótkiej, lecz bardzo zaciętej walce, Polakom poddał się również stacjonujący w Domu Górnika oddział Grenzschtzu. Orzegów był wolny. Jednak 18 sierpnia 1919 roku w godzinach popołudniowych od strony Bobrka i Szombierek Niemcy skoncentrowali kontratak. Obrona Orzegowa wytrzymała do godziny 18.00, kiedy powstańcy musieli się wycofać ze względu na brak amunicji.

W sąsiedniej Goduli walki rozpoczęły się w nocy z 17 na 18 sierpnia 1919 roku. Oddział powstańczy stoczył zwycięską walkę z oddziałem Grenzschtzu, który zbliżył się od strony Chebia. Nazajutrz Niemcy zaatakowali ze zdwojoną siłą od strony Chebia, Lipin i Orzegowa. Powstańcy musieli się wycofać.

Działania miały miejsce również w Wirku i Nowym Bytomiu (Friedenshütte), gdzie doszło do strzelaniny między powstańcami a Grenzschutzem. Warto również dodać, że w trakcie

powstania strajkowali pracownicy kopalni w Bielszowicach. Protestowali przeciw zatrudnianiu byłych ochotników Grenzschutzu. Ważną bazą rekrutacyjną dla oddziałów powstańczych stanowiły również oddziały ochotniczej i kopalnianej straży pożarnej.

Niestety, po początkowych sukcesach powstańców, niemiecki Grenzschutz sprowadził posiłki. Ze względu na beznadziejne położenie oddziałów powstańczych oraz wzrastające represje ze strony władz niemieckich 24 sierpnia 1919 roku Alfons Zgrzebniok wydał rozkaz zaprzestania walk.

Szacuje się, że w I Powstaniu Śląskim wzięło udział od 12 do 15 tys. Ślązaków, a w walkach zginęło 477 osób. Powołana pod naciskiem międzynarodowej opinii komisja ustaliła łączną liczbę 2500 poległych, rozstrzelanych i powieszonych Polaków. Po zakończeniu walk ponad 9 tys. powstańców schroniło się w Polsce. Razem z rodzinami i innymi zagrożonymi aresztowaniami osobami, liczba uchodźców przekroczyła 22 tys. osób. Mimo brutalnego stłumienia zrywu powstańczego walka o połączenie z Polską nie ustała. Działania przyspieszyły ustalenie plebiscytu, ale też był to czas wzmożonego terroru bojówek niemieckich.

W 1920 roku wybuchło II Powstanie Śląskie, dzięki któremu nastąpiła likwidacja policji niemieckiej (tzw. Sipo), utworzono parytetyczną policję plebiscytową oraz wprowadzono szereg postulatów zmierzających do równouprawnienia Polaków z Niemcami. Plebiscyt odbył się 20 marca 1921 roku, jednak niesprawiedliwy podział Górnego Śląska zaproponowany przez delegatów pochodzących z Włoch i Anglii wywołał III Powstanie Śląskie, które wybuchło 3 maja 1921 roku. Dzięki tej akcji zbrojnej do Polski przyłączono ok. 1/3 terytorium spornego. Warto dodać, że sztab grupy „Wschód”, która liczyła ok. 16 tys. żołnierzy, mieścił się w Bielszowicach.

Gra miejska z okazji obchodów 100-lecia I Powstania Śląskiego

REGULAMIN

Organizator:

Miasto Ruda Śląska,
Komenda Hufca ZHP w Rudzie Śląskiej

Cele gry:

- Inauguracja miejskich obchodów 100. rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego,
- rozbudzenie aktywności ruchowej dzieci i młodzieży,
- promocja zdrowia i aktywnego spędzania wolnego czasu,
- profilaktyka społeczna
- kształtowanie świadomości historycznej o Górnym Śląsku
- dobra zabawa uczestników gry.

Miejsce:

Ruda Śląska (dzielnice Godula i Orzegów).

Termin:

17 sierpnia 2019 r.

Czas trwania gry:

14:30-17:00.

Miejsce i godzina startu:

Plac Niepodległości obok fontanny, między 14:30-15:00 możliwe jest rozpoczęcie rozgrywki, patrole mogą rejestrować się od godziny 14:30 na stanowisku startowym.

Uczestnicy:

Patrole powinny posiadać od 3 do 5 osób (min. 1 osoba pełnoletnia oraz min. 2 dzieci).

Koszt:

Bezpłatne - impreza dofinansowana jest ze środków Miasta Ruda Śląska.

Nagrody:

Patrole otrzymują punkty za realizację kolejnych zadań gry. Patrole są klasyfikowane tylko w jednej kategorii.

Zwycięzcami gry zostają 3 patrole z największą liczbą punktów, nagrody rzeczowe otrzymuje 10 kolejnych patroli, wszyscy uczestnicy otrzymują drobne upominki.

Potrzebny sprzęt:

Telefon z aparatem i dostępem do Internetu do obsługi aplikacji (do pobrania przy starcie), ubiór sportowo-terenowy stosowny do pogody, długopis, co najmniej 1 konto Facebook na patrol.

Zgłoszenia:

Zgłoszenie do gry wysyłamy na adres: gramiejskaruda@gmail.com z tytułem „Gra miejska” do 14 sierpnia do godz. 23:59.

Zgłoszone patrole powinny podać: imię i nazwisko opiekuna, imiona pozostałych osób oraz wiek każdego uczestnika. Osoby zgłoszone otrzymają maila zwrotnego z dodatkowymi informacjami.

Harmonogram gry:

14:30-15:00 rejestracja uczestników oraz rozpoczęcie gry.

14:30-17:00 przejście trasy gry przez patrole.

17:30-17:50 rozdanie nagród (na scenie w okolicy punktu kończącego grę).

Fabula gry:

Uczestnicy gry wcielą się w oddział powstańców, który będzie miał wiele zadań do wykonania podczas swojej wędrowki, jako specjalna jednostka będą musieli zebrać informacje wywiadowcze na terenie wroga oraz potrzebny sprzęt. Ponadto będą wykonywać różnorodne zadania, które będą miały na celu przygotowanie uczestników do zbrojnego odparcia wroga i walki z okupantem. Podczas gry uczestnicy poznają historię i bohaterów I Powstania Śląskiego w ciekawej i przystępnej formie. Podczas swojej wędrowki ulicami Goduli i Orzegowa będą musieli wykazać się umiejętnościami współpracy, sprytem oraz zaangażowaniem.

Mechanizm działania gry:

Uczestnicy będą mieli 2,5 godz. na realizację wszystkich zadań oraz dotarcie do mety i zaliczenie ostatniego podsumowującego zadania. Gra będzie miała charakter przygodowo-rekreacyjny. W trakcie gry uczestnicy będą mogli wybrać sposób rozgrywki, ponieważ zadania będą miały charakter porównania czasów historycznych i współczesności. Patrole będą mogły poruszać się za pomocą wskazówek z aplikacji na telefonie lub tradycyjnie z mapą terenu gry. Dozwolone będzie łączenie sposobów nawigacji.

Uczestnicy:

Gra skierowana jest do mieszkańców miasta Ruda Śląska, którzy w aktywny sposób chcą uczcić obchody 100-lecia wybuchu I Powstania Śląskiego. Uczestniczyć mogą w niej grupy składające się z 3 do 5 osób. Mogą to być rodziny z dziećmi lub grupy młodzieżowe z opiekunem. Konieczne jest, aby każdy patrol składał się z minimum 1 osoby pełnoletniej oraz 2 osób niepełnoletnich. Zadania na punktach zostaną zróżnicowane, dlatego zarówno osoba dorosła jak i dziecko będą się świetnie bawić.

Zabrania się:

1. Poruszania środkami transportu, tj. rowerami, na rolkach, samochodami, quadami itp.
2. Spożywania alkoholu podczas trwania gry.
3. Rozdzielania się członków patrolu podczas gry.
4. Zabierania większej ilości wiadomości niż 1 na danym pkt. oraz umyślnego utrudniania innym uczestnikom zebrania wiadomości.
5. Zmiany położenia wiadomości oraz kodów QR.

Postanowienia końcowe:

1. Złamanie zasad gry, regulaminu gry lub doprowadzenie do sytuacji zagrażających życiu bądź zdrowiu uczestników oraz osób trzecich będzie skutkowało dyskwalifikacją.
2. Organizator zastrzeże sobie prawo do ostatecznej interpretacji regulaminu.
3. Zastrzeżenia i spory w sprawie przebiegu gry rozstrzygane będą bezpośrednio po jej zakończeniu.

RUDA
Śląska

100-LECIE
POWSTANIA ŚLĄSKIEGO
1818-1918

17 sierpnia 2019

Rudzkie obchody

100. rocznicy I Powstania Śląskiego

Ruda Śląska – Godula – Plac Niepodległości

14:30 – rozpoczęcie gry miejskiej

Regulamin gry miejskiej na stronie www.rudaslaska.pl

Ruda Śląska – Orzegów

16.00 – rozpoczęcie pikniku patriotycznego na orzegowskim rynku

16.10 – koncert zespołu „Fanga”

17.15 – wręczenie nagród w grze miejskiej

17.30 – recital Grzegorza Poloczka

18.00 – uroczysta msza św. w kościele pw. św. Michała Archanioła

19.00 – apel poległych pod pomnikiem Obrońców Ojczyzny przy ul. kard. A. Hłonda

Ponadto: biało-czerwone warsztaty z Muzeum Miejskim im. M. Chroboka w Rudzie Śląskiej

Gra miejska
z okazji obchodów
100-lecia I Powstania Śląskiego

Regulamin

Organizator:

Miasto Ruda Śląska, Komenda Hufca ZHP w Rudzie Śląskiej

Cele gry:

- inauguracja miejskich obchodów 100. rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego,
- rozbudzanie aktywności ruchowej dzieci i młodzieży,
- promocja zdrowia i aktywnego spędzania wolnego czasu,
- profilaktyka społeczna
- kształtowanie świadomości historycznej o Górnym Śląsku
- dobra zabawa uczestników gry.

Miejsce:

Ruda Śląska (dzielnice Goduła i Orzegów).

Termin:

17 sierpnia 2019 r.

Czas trwania gry:

14:30-17:00.

Miejsce i godzina startu:

Plac Niepodległości obok fontanny, między 14:30-15:00 możliwe jest rozpoczęcie rozgrywki, patrole mogą rejestrować się od godziny 14:30 na stanowisku startowym.

Uczestnicy:

Patrole powinny posiadać od 3 do 5 osób (min. 1 osoba pełnoletnia oraz min. 2 dzieci).

Koszt:

Bezpłatne – impreza dofinansowana jest ze środków Miasta Ruda Śląska.

Nagrody:

Patrole otrzymują punkty za realizację kolejnych zadań gry. Patrole są klasyfikowane tylko w jednej kategorii.

Zwycięzcami gry zostają 3 patrole z największą ilością punktów, nagrody rzeczowe otrzymuje 10 kolejnych patroli, wszyscy uczestnicy otrzymują drobne upominki.

Potrzebny sprzęt:

Telefon z aparatem i dostępem do Internetu do obsługi aplikacji (do pobrania przy starcie), ubiór sportowo-terenowy stosowny do pogody, długopis, co najmniej 1 konto Facebook na

patrol.

Zgłoszenia:

Zgłoszenie do gry wysyłamy na adres: gra.miejska.ruda@gmail.com zatytułowany „Gra miejska” do 14 sierpnia do godz. 23:59. Zgłoszone patrole powinny podać: imię i nazwisko opiekuna, imiona pozostałych osób oraz wiek każdego uczestnika. Osoby zgłoszone otrzymają maila zwrotnego z dodatkowymi informacjami.

Harmonogram gry:

14:30-15:00 rejestracja uczestników oraz rozpoczęcie gry,

14:30-17:00 przejście trasy gry przez patrole,

17:30-17:50 rozdanie nagród (na scenie w okolicy punktu kończącego grę).

Fabuła gry:

Uczestnicy gry wcielą się w oddział powstańców, który będzie miał wiele zadań do wykonania podczas swojej wędrówki, jako specjalna jednostka będą musieli zebrać informacje wywiadowcze na terenie wroga oraz potrzebny sprzęt. Ponadto będą wykonywać różnorodne zadania, które będą miały na celu przygotowanie uczestników do zbrojnego odparcia wroga i walki z okupantem. Podczas gry uczestnicy poznają historię i bohaterów I Powstania Śląskiego w ciekawej i przystępnej formie. Podczas swojej wędrówki ulicami Goduli i Orzegowa będą musieli wykazać się umiejętnościami współpracy, sprytem oraz zaangażowaniem.

Mechanizm działania gry:

Uczestnicy będą mieli 2,5 godz. na realizację wszystkich zadań oraz dotarcie do mety i zaliczenie ostatniego podsumowującego zadania. Gra będzie miała charakter przygodowo-rekreacyjny.

W trakcie gry uczestnicy będą mogli wybrać sposób rozgrywki, ponieważ zadania będą miały charakter porównania czasów historycznych i współczesności. Patrole będą mogły poruszać się za pomocą wskazówek z aplikacji na telefonie lub tradycyjnie z mapą terenu gry. Dozwolone będzie łączenie sposobów nawigacji.

Uczestnicy:

Gra skierowana jest do mieszkańców miasta Ruda Śląska, którzy

w aktywny sposób chcą uczcić obchody 100-lecia wybuchu I Powstania Śląskiego. Uczestniczyć mogą w niej grupy składające się z 3 do 5 osób. Mogą to być rodziny z dziećmi lub grupy młodzieżowe z opiekunem. Konieczne jest, aby każdy patrol składał się z minimum 1 osoby pełnoletniej oraz 2 osób niepełnoletnich. Zadania na punktach zostaną zróżnicowane, dlatego zarówno osoba dorosła jak i dziecko będą się świetnie bawić.

Zabrania się:

1. Poruszania środkami transportu tj. rowery, rolki, samochody, quady itp.,
2. Spożywania alkoholu podczas trwania gry,
3. Rozdzielania się członków patrolu podczas gry,
4. Zabierania większej ilości wiadomości niż 1 na danym pkt. oraz umyślnego utrudniania innym uczestnikom zebrania wiadomości,
5. Zmiany położenia wiadomości oraz kodów QR.

Postanowienia końcowe:

1. Złamanie zasad gry, regulaminu gry lub doprowadzenie do sytuacji zagrażających życiu bądź zdrowiu uczestników oraz osób trzecich będzie skutkowało dyskwalifikacją,
2. Organizator zastrzega sobie prawo do ostatecznej interpretacji regulaminu,
3. Zastrzeżenia i spory w sprawie przebiegu gry rozstrzygane będą bezpośrednio po jej zakończeniu,

Pobierz regulamin

Źródło: rudaslaska.pl